

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

H.Čemerlića 2, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 70 35 73, Fax: 70 35 65 www.revizija.gov.ba, e-mail: sibir@bih.net.ba

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI PRAVOBRANIŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2013. GODINU

Broj: 01/02/03-08-16-1-495/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE REVIZORA	3
II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1. Uvod	5
2. Postupanje po ranijim preporukama	5
3. Sistem internih kontrola	6
4. Budžet	7
5. Planiranje i izvještavanje o radu	7
6. Pregled rashoda budžeta	9
6.1. Tekući izdaci	9
6.2. Kapitalni izdaci	11
7. Bilans stanja	11
8. Javne nabavke	12
9. Prihodi	12
10. Korespondencija	13
III PRILOG	14
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	14
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	
Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	
Izjava o odgovornostima rukovodstva	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja (Bilans stanja, Pregled prihoda, primitaka i finansiranja, Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih, Pregled dinamike zapošljavanja, Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, Pregled kapitalnih ulaganja i Analizu izvršenja budžeta - tekstualni dio) u **Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Pravobranilaštvo) za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine.

Pored finansijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Pravobranilaštva s odgovarajućim zakonima i propisima koji imaju uticaja na finansijske izvještaje za 2013. godinu.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Pravobranilaštva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za tekuću fiskalnu godinu, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za poslovanje u skladu sa odgovarajućim zakonima i propisima i potvrđuje da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i primjenljivim Okvirom Međunarodnih standarda vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija takođe ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva

koriste za odgovarajuće namjene koje su određene zakonom i propisom. Ove procedure uključuju procjenu rizika od značajnih neslaganja sa zakonima i propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Pravobranilaštva prikazuju fer i istinito, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda na 31.12.2013. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirima finansijskog izvještavanja.

Aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Pravobranilaštva u toku 2013. godine bile su u svim značajnim aspektima usaglašene s odgovarajućim zakonima i propisima.

Isticanje predmeta

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na

- tačku 6.1. Izvještaja, dio koji opisuje nedostatke vezano za realizaciju izdataka na osnovu ugovora o djelu i netransparentno korištenje sredstava reprezentacije.

Sarajevo, 26.06.2014. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dževad Nekić

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Božana Trninić

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. Uvod

Pravobranilaštvo je osnovano Zakonom o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine¹, a u cilju obezbjeđenja mogućnosti da država Bosna i Hercegovina raspolaže efikasnom zakonskom zaštitom i zastupanjem u pogledu njenih Ustavom utvrđenih mjerodavnosti, interesa i prava. Mjerodavnost Pravobranilaštva propisana je zakonom u skladu sa kojim Pravobranilaštvo:

- ima funkciju zakonskog zastupnika Bosne i Hercegovine, njenih institucija i organa, pred svim redovnim sudovima BiH i državnim organima;
- zastupa naprijed navedene institucije pred Ustavnim sudom BiH;
- u upravnim sporovima zastupa institucije i organe BiH po ovlaštenju institucije koja je u sporu;
- zastupa Bosnu i Hercegovinu pred međunarodnim sudovima, sudovima drugih država, međunarodnim arbitražama i međunarodnim organima drugih država, a po posebnom ovlaštenju može zastupati entitete i Brčko Distrikt BiH.

Pored navedenog, Pravobranilaštvo vrši pravno savjetovanje, kontrolu zakonitosti zaključenih ugovora imovinsko-pravne prirode institucija Bosne i Hercegovine te daje pravna mišljenja na prijedloge zakona i drugih propisa kojim se uređuju imovinsko-pravni odnosi, tj. stiču prava i stvaraju obaveze prema imovini u vlasništvu BiH.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Kancelarija za reviziju institucija BiH (u daljnjem tekstu: Kancelarija za reviziju) izvršila je finansijsku reviziju Pravobranilaštva za 2012. godinu o čemu je sačinila Izvještaj o reviziji, te izrazila pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje Pravobranilaštva i zakonitost poslovanja, uz isticanje predmeta vezano za plan djelovanja za efikasno provođenje programa za prevenciju korupcije te transparentnost korištenja sredstava reprezentacije.

Pravobranilaštvu su predložene preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unaprijeđenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljem poslovanju.

Pravobranilaštvo nije dostavilo odgovor Kancelariji za reviziju o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovane u Izvještaju o reviziji za 2012. godinu, iako je to bilo u obavezi učiniti, u skladu sa članom 16. stav 3. Zakona o reviziji institucija BiH.

Realizovane preporuke:

Pravobranilaštvo je izradilo i usvojilo dokument Strateški plan Pravobranilaštva za period 2013. - 2015. godine, te je donijelo Strategiju za borbu protiv korupcije.

U vezi preporuke o pravodobnom preknjižavanju sredstava na pripadajuća konta, Pravobranilaštvo je izvršilo sugerisano preknjižavanje, čime je ova preporuka realizovana. Pravobranilaštvu je plan nabavki uskladilo s odobrenim budžetom, a vrijednost zaključenih ugovora nije značajnije odstupala od raspoloživih sredstava.

Nerealizovane preporuke:

Pravobranilaštvo nije obezbjedilo dokaze o namjenskom, reprezentativnom i transparentnom utrošku sredstava reprezentacije.

¹ Službeni list BiH, broj 08/02, 10/02, 44/04 i 102/09

Ponovo je u 2013. godini, i to u povećanom obimu, nastavljeno angažovanje lica po ugovoru o djelu za poslove definisane važećom sistematizacijom radnih mjesta.

3. Sistem internih kontrola

Pravobranilaštvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i pravilima. Kontrolno okruženje čini osnovicu sistema internih kontrola i podrazumijeva rukovođenje i stil upravljanja, organizacijsku strukturu i kompetentnosti i politike ljudskih resursa.

Budući da na nivou institucija BiH još uvijek ne postoje jedinstvena pravila, procedure i standardi potrošnje za pojedine kategorije troškova, Pravobranilaštvo je usvojilo određeni broj internih akata kojima su regulisana određena područja potrošnje i definisani nivoi ovlaštenja i odgovornosti rukovodstva i osoblja. Provedenom revizijom konstatovano je kako su potrebna dalja unaprjeđenja sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na korištenje sredstava reprezentacije, te angažovanje lica na osnovu ugovora o djelu.

U skladu sa Zakonu o internoj reviziji, Pravobranilaštvo ne ispunjava kriterijume za uspostavljanje vlastite jedinice (odjeljenja) za internu reviziju te će tu funkciju na osnovu Odluke o kriterijumima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH obavljati Ministarstvo pravde BiH. Konstatovano je kako u 2013. godini nije bilo aktivnosti u vezi interne revizije.

- **Rukovođenje, organizacija i ljudski resursi**

Pravobranilaštvom rukovodi pravobranilac i njegova dva zamjenika koje imenuje Vijeće ministara BiH u skladu sa Zakonom o ministarskim imenovanjima, imenovanjima Vijeća ministara i drugim imenovanjima BiH. Vijeće ministara BiH je imenovao pravobranioca i dva zamjenika pravobranioca 12. decembra 2012. godine na mandat od četiri godine. Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva, funkcija pravobranioca podliježe rotaciji u periodu od po 16 mjeseci. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Pravobranilaštva, predviđena su 23 izvršioca, dok je krajem 2013. godine bilo uposleno 19 izvršioca. U toku su aktivnosti u vezi usvajanja novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Pravobranilaštva.

Revizijom je utvrđeno kako unutrašnja organizacija Pravobranilaštva nije u cijelosti implementirano. Tako, na primjer još uvijek nisu popunjena radna mjesta sekretara Pravobranilaštva, dva pomoćnika pravobranioca te šefa pisarnice. Nepopunjavanje naprijed navedenih pozicija može predstavljati rizik u smislu upravljanja i kvalitetnog obavljanja poslova propisanih zakonom.

U procesu revizije sagledano je i upravljanje ljudskim resursima Pravobranilaštva. Pod upravljanjem ljudskim resursima podrazumijevaju se međusobno povezane aktivnosti i procesi od kojih su najvažniji: planiranje broja radnih mjesta, analiza poslova tj. radnih mjesta, definisanje kompetencija i vještina za svako radno mjesto, proces selekcije, profesionalna obuka i razvoj zaposlenih, unaprjeđenje znanja i vještina zaposlenih, motivacija zaposlenih i međuljudski odnosi te komunikacija sa zaposlenim. Provedenom revizijom je konstatovano kako Pravobranilaštvo ne vrši ocjenjivanje državnih službenika i zaposlenika u skladu sa važećim propisima, te nema dovoljno razvijene mehanizme za praćenje, razvoj i upravljanje ljudskim resursima.

Sugerishemo Pravobranilaštvo da u narednom periodu posveti posebnu pažnju upravljanju ljudskim resursima kako bi se eliminisale postojeće slabosti u dosadašnjem načinu upravljanja ljudskim resursima te upravljanje ljudskim resursima podiglo na viši novo.

4. Budžet

Pravobranilaštvo je uputilo Zahtjev za dodjelu sredstava iz budžeta za 2013. godinu u ukupnom iznosu od 1.380.000 KM (osnovni zahtjev 1.052.000 KM i aneks zahtjeva 328.000 KM). Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2013. godinu², Pravobranilaštvo su odobrena sredstva u iznosu od **1.051.000 KM** (za tekuće izdatke 1.031.000 KM i 20.000 KM za kapitalne izdatke). U odnosu na odobrena budžetska sredstva za 2012. godinu, budžet Pravobranilaštva je veći za 49.000 KM.

Pravobranilaštvo je, u skladu sa zakonskom procedurom, dostavilo Vijeću ministara BiH 13.03.2013. godine Prijedlog odluke o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve Budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu. Prema obrazloženju uz Prijedlog odluke, sredstva u iznosu od 98.000 KM su namijenjena za nabavku tri službena vozila, čime bi se povećala efikasnost rada institucije, izmirenje obaveza zakupa, tekućeg održavanja i komunalnih usluga. Odlukom Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve Budžeta institucija BiH od 10.07.2013. godine³, sredstva su odobrena u zahtijevanom iznosu.

U toku godine, Pravobranilaštvo je, na osnovu Procedure o prestrukturisanju rashoda budžetskih korisnika za 2013. godinu i dobijene saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršilo jedno prestrukturisanje rashoda u ukupnom iznosu od 55.657 KM. Prvobitno je zahtjev za prestrukturisanje rashoda iznosio 77.000 KM, no na kraju je odobreno prestrukturisanje u navedenom iznosu, i to na teret pozicija bruto plata i naknada (38.307 KM) i naknada troškova zaposlenih (17.350 KM).

Nadalje, Pravobranilaštvo je u 2013. godini raspolagalo i sa sredstvima od prodaje motornog vozila u iznosu od 6.001 KM. Dakle, u konačnici Pravobranilaštvo je na raspolaganju imalo 1.155.001 KM.

Ukupno izvršenje budžetskih sredstava za 2013. godinu iznosilo je **1.095.501 KM** (95% od raspoloživih sredstava).

5. Planiranje i izvještavanje o radu

- **Strateški plan, program rada i izvještaj o radu**

Pravobranilaštvo je izradilo i usvojilo dokument Strateški plan Pravobranilaštva za period 2013. - 2015. godine. U dokumentu su navedeni strateški i opšti ciljevi koji se žele postići za definisani period, kao i način ostvarivanja opštih ciljeva i očekivani rezultati, odnosno indikatori uspjeha.

Program rada Pravobranilaštva za 2013. godinu pripremljen je na osnovu Zakona o Pravobranilaštvu BiH i Poslovnika o radu Pravobranilaštva BiH. Neki od osnovnih ciljeva

² Службени гласник БиХ, број 100/12

³ Службени гласник БиХ, број 73/13

utvrđenih Programom rada Pravobranilaštva su stručno, pravovremeno i efikasno zastupanje Bosne i Hercegovine i njenih institucija u sporovima pred sudovima i drugim organima, kao i preduzimanje aktivnosti i mjera u vezi efikasne zaštite državne imovine. Programom rada definisani su nosioci aktivnosti i rokovi za izvršenje.

Izveštaj o radu Pravobranilaštva za 2013. godinu sadrži najvažnije aktivnosti ove institucije iz njene nadležnosti.

Prema podacima iz navedenog Izveštaja, u 2013. godini u Pravobranilaštvu je u radu bilo ukupno 6.758 predmeta po svim osnovama. U 2013. godini primljena su u rad 2.634 predmeta, od kojih se najveći broj odnosi na davanje pravnih mišljenja (1.219) te parnične predmete (839). Od ukupnog broja predmeta u radu, u periodu izvještavanja riješeno je 3.106 predmeta, a u 2014. godinu su prenesena 3.652 predmeta.

U svom Izveštaju o radu Pravobranilaštvo navodi kako vrijednost spora svih parničnih predmeta (3.476 predmeta) ukupno iznosi 1.402.778,827 KM, od čega se na tekuću godinu odnosi 42.780.828 KM. U 2013. godini je riješeno 1.145 parničnih predmeta s ukupnom vrijednošću od 338.042.508 KM. Samo 103 parnična predmeta s ukupnom vrijednošću od 1.340.792 KM nisu riješena u korist stranke koju zastupa Pravobranilaštvo.

Izveštaj je 8. aprila 2014. godine dostavljen Savjetu ministara BiH i Parlamentarnoj skupštini BiH.

- **Prevenција korupcije**

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije 2009.-2014. godine Savjeta ministara BiH i Akcionim planu za provođenje Strategije, Pravobranilaštvo je u cilju što efikasnije borbe protiv korupcije i njene prevencije, donijelo Strategiju za borbu protiv korupcije. Strategija ima za cilj preventivno djelovanje u smislu smanjivanja mogućnosti za pojavu korupcije uspostavljanjem efikasnog administrativnog i pravnog okvira u Pravobranilaštvu. Strategija sadrži načela u borbi protiv korupcije, modalitete provođenja prevencije, otkrivanja i borbe protiv korupcije, moguće rizike u realizaciji te dugoročne ciljeve u borbi protiv korupcije. Konstatovano je kako Pravobranilaštvo još uvijek nije pristupilo izradi Plana integriteta te nije uspostavilo potrebnu koordinaciju s Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije.

Potrebno je u narednom periodu preduzeti aktivnosti u vezi donošenja i provođenja Plana integriteta na način kako je to definisano Akcionim planom za provođenje strategije, odnosno propisanom metodologijom Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, a sve u cilju identifikovanja pozicija koje su najpodložnije korupciji.

6. Pregled rashoda budžeta⁴

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plate**

Ukupno ostvareni izdaci za bruto plate i naknade zaposlenih u instituciji iznose 692.876 KM. Zakonom o budžetu institucija BiH za 2013. godinu odobrena su sredstva za 20 zaposlenih, a s 31.12.2013. godine u radnom odnosu je bilo 19 lica. U tekućoj godini, nije bilo zapošljavanja. U pogledu nagrađivanja zaposlenih, u skladu sa internim aktom, konstatovano je kako je za deset zaposlenih isplaćen ukupan neto iznos novčanih nagrada u iznosu od 1.554 KM, u rasponu od 100 do 280 KM. Stimulacije su pretežno isplaćene osobama angažovanim zarad u komisijama za provođenje postupaka javnih nabavki.

Pregledom platnih lista zaposlenika, konstatovano je kako je obračun i isplate plata izvršena u skladu sa Zakonom o platama i naknadama u institucijama BiH.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih s 31.12.2013. godine iznose 85.652 KM. Od toga, značajniji iznosi odnose se na naknadu za topli obrok tokom rada (24.054 KM), prevoz s posla i na posao (18.247 KM), smještaj funkcionera (15.317 KM) i odvojeni život (12.159 KM). Obračun i isplata naknada izvršena je u skladu sa podzakonskim aktima Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH.

- **Putni troškovi**

Ukupni izdaci za realizaciju službenih putovanja u 2013. godini iznose 30.592 KM, što je za 42% više u odnosu na prošlu godinu. Od toga, izdaci za putne troškove u zemlji iznose 7.138 KM), a za putne troškove u inostranstvo 22.454 KM.

Najčešći povod za putovanja u zemlji je prisustvo zakazanim ročištima, a putovanjima u inostranstvo prisustvovanje seminarima, službenim sastancima te raspravama u vezi povrata imovine u vlasništvu BiH.

Provedenom revizijom izdataka za smještaj službenih putovanja u zemlji, uočeno je kako se u pojedinim slučajevima računi za smještaj plaćaju lično od strane korisnika, a po povratku sa službenog puta isti se pravdaju putem blagajne.

U tom pogledu, preporučujemo da se plaćanje smještaja u zemlji vrši bezgotovinski, uz korištenje narudžbenice i rezervacije smještaja, a sve u cilju smanjenja prometa kroz blagajnu.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga iskazani su u iznosu 23.344 KM, a odnose se na izdatke za mobilne telefone (8.687 KM), poštanske usluge (8.164 KM), fiksne telefone (5.129 KM) i izdatke za internet (1.364 KM).

Mobilni telefoni: Internim pravilnikom pravo na mjesečno priznavanje troškova mobilnih telefona ostvaruje 12 lica. Visina odobrene naknade kreće se u rasponu od 30 KM za vozača

⁴ Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

do 250 KM za pravobranioca. Analizirajući ove izdatke konstatovano je kako se poštuju odredbe internog pravilnika i da se prilikom prekoračenja definisanih limita vrši nadoknada troškova, umanjnjem plate korisnika telefona.

- **Izdaci za nabavku materijala**

Ukupni izdaci za nabavku materijala realizovani u 2013. godini iznose 17.996 KM. Najznačajniji iznosi odnose se na nabavku kancelarijskog materijala (6.981 KM) i kompjuterskog materijala (5.961 KM).

Pravobranilaštvo je nabavku kancelarijskog i kompjuterskog materijala vršilo od dobavljača izabranog kao najpovoljniji u postupku javnih nabavki u 2013. godini. Upoređivanjem fakturisanih cijena s ugovorenim, konstatovano je kako se poštuju utvrđeni iznosi, kao i da evidenciju o realizaciji ugovora vodi odgovorna osoba za finansijske poslove.

- **Unajmljivanje imovine**

Ukupni izdaci za unajmljivanje imovine u 2013. godini iznosili su 5.650 KM, a izvršeni su na osnovu plaćanja zakupa garažnog mjesta za dva, odnosno od novembra 2013. godine za četiri vozila. Cijena zakupa parking prostora je od 01. februara 2013. godine umanjena te sada iznosi 400 KM mjesečno za dva vozila, odnosno od novembra 2013. godine, 800 KM mjesečno za četiri vozila.

- **Izdaci za upotrebu vozila**

Ukupno ostvareni izdaci za usluge prevoza i održavanja vozila u 2013. godini iznose 34.906 KM. Od toga, značajniji iznosi odnose se na nabavku goriva (19.312 KM), popravak i održavanje vozila (6.878 KM) i osiguranje vozila (4.282 KM).

Institucija je u 2013. godini na raspolaganju imala osam vozila. Od toga, četiri vlastita vozila (tri kupljena krajem godine) i četiri vozila na osnovu posuđivanja od drugih institucija.

Internim aktom definisan je način korištenja vozila i istim je pravo na korištenje za dolazak na posao i odlazak s posla dato pravobranioocu. U opravdanim uslovima, pravobranilac može zaposlenim odobriti korištenje privatnog vozila u službene svrhe.

Provedenom revizijom pojedinih naloga za vozilo koje koristi pravobranilac, u pogledu upisivanja relacija na kojima je korišteno službeno vozilo, primjećeno je značajno navođenje relacija (preko 150 km) opisanih kao „loko“ vožnja.

U tom smislu sugerišemo da se pojam „loko“ vožnje definiša internim aktom o korištenju službenih vozila, te da se podaci o pređenim relacijama preciznije popunjavaju.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 70.134 KM. Značajniji izdaci odnose se na isplatu neto naknada za ugovore o djelu (39.734 KM) i usluge reprezentacije (10.571 KM).

Ugovori o djelu: Neto izdaci za angažovanje spoljnih saradnika iskazani su u iznosu od 39.734 KM. Realizacija izdataka evidentirana je na osnovu plaćanja naknada za angažovanje pet spoljnih suradnika na osnovu ugovora o djelu i jednog spoljnog saradnika na osnovu zaključenog ugovora o volontiranju.

Analizirajući angažovanje spoljnih saradnika može se konstatovati da je od ukupno pet osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu njih četvoro angažovano za obavljanje sličnih ili istih poslova definisanih pravilnikom o sistematizaciji. Tri osobe su bile angažovane tokom čitave godine. Pravobranilaštvo je angažovalo dvije osobe za obavljanje poslova vozača za

potrebe institucije i pored činjenice da je radno mjesto vozača predviđeno postojećom sistematizacijom popunjeno te da je zaposleni vozač tokom godine bio prisutan na poslu. Za ovaj posao je isplaćena naknada od 20.784 KM. Pored toga, angažovane su dva lica za obavljanje pravnih poslova, te jedno lice za informatičke poslove.

Volonterski posao u Pravobranilaštvu je obavljan pet mjeseci i za isti je isplaćivana mjesečna naknada od 250 KM, a u skladu sa odredbama Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH. Ugovorom zaključenim između Pravobranilaštva i izvršioca posla precizno su definirana međusobna prava i obaveze ugovornih strana. Plaćanje ugovorenih usluga vršeno je po okončanju posla.

Uvažavajući potrebu obezbjeđenja kontinuiteta rada Pravobranilaštva, preporučujemo da se preispita angažovanje lica na sistematizovanim i popunjenim radnim mjestima, a eventualne potrebe za ovim angažmanom da se riješe u okviru važećih propisa.

Usluge reprezentacije: Pravobranilaštvo je internim propisima definisalo prava na mjesečno korištenje sredstava reprezentacije, za pravobranioca 600 KM i zamjenike pravobranioca po 400 KM. Definisan je i način pravdanja sredstava reprezentacije i to na način da se uz račun reprezentacije prilaži izvještaj o povodu i svrsi nastanka troška. Pravobranilaštvo je uspostavilo evidenciju o mjesečnom utrošku sredstava, a u skladu sa internom odlukom.

Provedenom revizijom, u pojedinim slučajevima se nismo mogli uvjeriti u opravdanost navedenog povoda za nastanak troška, posebno za troškove koji su nastali u dane vikenda, a van sjedišta institucije. Tačnije, nismo mogli napraviti poveznicu s poslovnim aktivnostima i nastalim troškom. Značajniji dio troškova reprezentacije nastalih izvan institucije pravda se putem blagajne.

Mišljenja smo kako je pri pravdanju troškova reprezentacije potrebno obezbjeđiti dokaz da su sredstva utrošena transparentno, reprezentativno i namjenski.

6.2. Kapitalni izdaci

Zakonom o budžetu institucija BiH za 2013. godinu Pravobranilaštvu su za nabavku opreme odobrena sredstva u iznosu od 20.000 KM. Međutim, Pravobranilaštvo je Savjetu ministara BiH uputilo zahtjev za odobravanje sredstava budžetske rezerve za nabavku vozila, koji je i odobren i to u iznosu od 98.000 KM. Tačnije, Pravobranilaštvu su odobrena sredstva za nabavku vozila u iznosu od 120.000 KM, a koja su obezbjeđena iz sredstava tekuće rezervi i od prodaje starih vozila. Pravobranilaštvo je po provedenoj licitaciji izvršilo prodaju jednog motornog vozila čime je ostvaren prihod od 6.001 KM. Pored toga, izvršeno je i prestrukturisanje sredstava na poziciju kapitalnih izdataka. Tako je u konačnici Pravobranilaštvo raspolagalo sa sredstvima za kapitalna ulaganja u iznosu od 132.001 KM. Ukupni kapitalni izdaci ostvareni u 2013. godine iznose 131.554 KM. Vrijednosno značajniji utrošak sredstava je izvršen za nabavku tri motorna vozila ukupne vrijednosti 120.000 KM.

7. Bilans stanja⁵

Ukupna aktiva Pravobranilaštva iskazana je u iznosu od 165.945 KM. Aktiva se sastoji od sljedećih pozicija: novčana sredstva (7.949 KM), kratkoročna potraživanja (938 KM) te neotpisana vrijednost stalnih sredstava (157.058 KM). Finansijski značajnije stavke stalnih sredstava su motorna vozila i kompjuterska oprema.

⁵ Bilans stanja na 31.12.2013. godine prikazana je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

Pasiva Pravobranilaštva ukupno iznosi 247.770 KM, a čine je kratkoročne tekuće obaveze (24.801 KM), obaveze prema zaposlenim (65.911 KM) te izvori sredstava (157.058 KM). Kratkoročne tekuće obaveze se najvećim dijelom (20.718 KM) odnose na obaveze prema dobavljačima.

8. Javne nabavke

Pravobranilaštvo je u martu 2013. godine utvrdilo plan nabavki za tekuću godinu, koji je u oktobru iste godine, nakon promjene strukture odobrenih sredstava, revidiran i izmijenjen. Prema prezentovanim podacima, Pravobranilaštvo je provelo 20 postupaka nabavki. U skladu sa procijenjenom vrijednosti nabavke, izbor dobavljača je za jedan postupak izvršen putem otvorenog postupak, za 12 putem konkurentskih zahtjeva, a za sedam nabavki izbor je izvršen putem direktnog sporazuma. Pravobranilaštvo je u cilju obezbjeđenja transparentnosti izbor najpovoljnijeg dobavljača putem konkurentskog zahtjeva vršilo uz dodatnu objavu obavještenja. Vrijednosno značajniji postupci za izbora najpovoljnijeg dobavljača provedeni su za nabavku tri vozila ukupne vrijednosti od 120.000 KM, nabavku goriva (19.135 KM) te nabavku kancelarijskog materijala (18.566 KM).

9. Prihodi

Pravobranilaštvo je u finansijskim izvještajima za 2013. godinu iskazalo prihode u ukupnom iznosu od 102.238 KM. Na prihode po osnovu troškova postupka odnosi se 96.327 KM, a na prihode od prodaje vozila 6.001 KM.

Pravobranilaštvo je 01.07.2013. godine donijelo interni akt kojim se reguliše postupak evidentiranja i kontrole uplata taksi koje se uplaćuju po odlukama sudova na osnovu sudskih postupaka. Međutim, utvrdili smo kako se ovaj interni akt dosljedno ne primjenjuje u praksi.

Smatramo kako je potrebno uspostaviti kvalitetnu i pouzdanu vanbilansnu evidenciju vezano za sudske takse koje se uplaćuju na Jedinstveni račun trezora, te primjenjivati odredbe važećeg internog akta koji reguliše ovo područje.

10. Korespondencija

Pravobranilaštvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2013. godinu.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Danijel Jozić

**Rukovodilac Odjeljenja za
finansijsku reviziju**

Munevera Baftić

Članovi tima:

Nataša Pavlović, revizor

Osman Paćuka, revizor

**Rukovodilac Odjeljenja za
razvoj, metodologiju i
kontrolu kvaliteta**

Dragoljub Kovinčić

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu

Naziv institucije: PRAVOBRANILAŠTVO BIH

Tabela II

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	1.022.200	0	1.022.200	963.947	94
Bruto plate i naknade	729.693		729.693	692.876	95
Naknade troškova zaposlenih	100.650		100.650	85.652	85
Putni troškovi	31.000		31.000	30.592	99
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	25.000		25.000	23.344	93
Izdaci za energiju i kom.usluge	0		0	0	
Nabavka materijala	19.000		19.000	17.996	95
Izdaci za usluge prevoza i goriva	23.000		23.000	21.452	93
Unajmljivanje imovine i opreme	6.000		6.000	5.650	94
Izdaci za tekuće održavanje	13.000		13.000	11.931	92
Izdaci za osiguranje	4.600		4.600	4.321	94
Ugovorene i druge posebne usluge	70.257		70.257	70.134	100

2. Kapitalni izdaci	28.800	104.001	132.801	131.554	99
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	28.800	104.001	132.801	131.554	99
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i investiciono održ.			0		

3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		

4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0		0	0	

5. Novčane donacije	0	0	0	0	
			0		

Ukupno (1+2+3+4+5)	1.051.000	104.001	1.155.001	1.095.501	95
----------------------------	------------------	----------------	------------------	------------------	-----------

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta odobrilo dana 25.02.2014. godine.

Pravobranilac

Prof.dr. Mladen Mandić

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: PRAVOBRANILAŠTVO BIH

Tabela II

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	7.737	8.887	70
Novčana sredstva	6.799	7.949	89
Kratkoročna potraživanja	938	938	27
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	44.208	157.058	85
Stalna sredstva	209.880	297.494	104
Ispravka vrijednosti	165.672	140.436	111
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	44.208	157.058	
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	51.945	165.945	82

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	19.708	90.712	460
Kratkoročne tekuće obaveze	14.487	24.801	171
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	5.220	65.911	1.263
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	44.208	157.058	355
Izvori sredstava	44.208	157.058	355
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	63.916	247.770	388
------------------------------	---------------	----------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo dana 25.02.2014. godine

Pravobranilac
Prof.dr. Mladen Mandić

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) dužno je da obezbijedi da finansijski izvještaji za 2013. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07 i 16/10 i protokol Ministarstva finansija i trezora broj: 01-05-02-1-656-1712 od 23.01.2012. godine) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-644-1/12 od 20.01.2012. godine). Rukovodstvo je takođe obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2013. godinu (Službeni glasnik BiH broj 100/12) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Pravobranilaštva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je takođe odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 28.04.2014. godine

Pravobranilac

Prof.dr. Mladen Mandić